

תְּשׁוּלֹם עֵתִי (תשלום עיתי) (באנגלית: periodic payment)

תשלומים קצובים הניתנים מעת לעת, בדרך כלל כתשלום חודשי במקום תשלום בסכום אחד, כגון פיצוי לנפגע בתאונת דרכים על אובדן השתכרות. תשלום עיתי נהוג גם בביטוח אי-כושר עבודה ובביטוח סיעודי. שם התואר עֵתִי (הנגזר מן השם עֵת) מוכר לנו מלשון המקרא בתיאור שילוחו של השעיר לעזאזל "בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַבֵּרָה" (ויקרא טז, כא). מונח נוסף שבו משמש שם התואר הזה הוא מוֹתֵר עֵתִי (מותר עיתי; time surplus) המציין את התקופה המתחילה ברגע שבו קורה מקרה הביטוח ומסתיימת במועד שבו זכאים לקבל את הפיצוי הראשון (בביטוח משנה).

הֵזֶק מְשֻׁתָּף (היזק משותף) (באנגלית: general average loss; general average expenditure)

(בביטוח ימי) אירוע במהלך מסע ימי שנדרשת בגינו פגיעה באונייה או בחלק מן הרכוש בה לצורך השלמת המסע. הנזק שנגרם מתחלק בין כל השותפים (בעלי האונייה, בעלי המטענים, בעלי המכולות ועוד). המילה הֵזֶק שקולה במשקל הפֶּעֵל, על דרך הֶבֶט, הֶשֶׁג, הֶצָע. בכתב המלא המילים האלה נכתבות ביו"ד: היזק, היבט, הישג, היצע.

הֶגְרָעָה (מָלוּס) (באנגלית: malus)

תוספת תשלום לדמי הביטוח שחלה על מבוטח שתבע את חברת הביטוח בעבר. מקור המילה מָלוּס במילה הלטינית mal, שפירושה רַע. מָלוּס וחלופתו העברית הֶגְרָעָה הם ההפכים של בּוֹנוֹס וחלופתו העברית הֶטְבָּה (מן השורש טו"ב) – שחברת הביטוח עשויה לתת במקרה של היעדר תביעות.

מְפָרֵט סְפוּנִים (מפרט סיכונים) (באנגלית: bordereau)

רישום תמציתי, בטבלה או בדרך רישום אחרת, של אירועים הקשורים בביטוח, כגון תשלומי ביטוח ותביעות. המְפָרֵט משמש הן לדיווחים במסגרת חברת הביטוח הן לדיווחים למבטח משנה. הערה: המונח בורדרו בצרפתית הוא תְּזִכּוּר או חשבונית.

עֵרֶךְ גֵּרֵט (באנגלית: scrap value)

ערכו של נכס בתום השימוש בו למטרה שלשמה נוצר. ערך הגרט מחושב לפי ערך חומרי הגלם שאפשר להפיק ממנו בניכוי הוצאות העיבוד הנדרשות לכך. המילה גֵּרֵט נגזרת מן המילה גֵּרוּטָה, שהחלה לשמש בעברית בלשון חכמים ומקורה ביוונית.

בעלונים אלו מונחים מן המילון למונחי ביטוח שאושר במליאת האקדמיה בכסלו תשע"ז (דצמבר 2016). המילון מתפרסם בשלמותו באתר מונחי האקדמיה. ההגדרות מבוססות על ההגדרות באתר 'מעוֹת' בעריכת איתן אבניאון ועל הצעותיהם של חברי הוועדה. הרשימה מתפרסמת כאן לציון אירוע חגיגי לכבוד המילון שהתקיים בחנוכה תשע"ט.